

ΑΠ' ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ Α·Ι·ΝΕ

21.

Θέλω σὶδὸν κάμπο νὰ ξεβγῶ
στὰ πρόσωπα τὰ δόσα
ἐκεῖ π' ἀνθοῦνε λούλουδα
καὶ κεληθοῦν πουλάκια,

Τὶ σὸν βαθὺ κάμμι φορὰ
θὰ κοιτομαι σὶδὸ μνήμα
κι αὐτὰ καὶ μάτι δόκησιν
θὰ μοῦ σκεπάζει χῶμα,

Δὲ θὰ μπορῶ τὰ λούλουδα
νὰ γλέπω ποῦ θ' ἀνθοῦνε
καὶ νὰ γροικῶ τὰ πουλιά
σὸν γλυκοκελαδοῦνε.

ΓΙΑΝ.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΜΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Στὴν Ἀθήνα βγαίνει μιὰ ἐφημερίδα ποὺ ἔχει
ἓνα ἀτέλειωτο ὄνομα καὶ σκοπὸ νὰ διαδώσει καὶ
νὰ καλυτερέψει τὴ «μελισσοκομία».

Λέγεται «με-λι-σο-κο-μι-κή ἐ-φ-η-με-ρίς» διευ-
τύνεται ἀπὸ τὸν κ. Γ. Τουφεξῆ καὶ εἶναι γεμάτη
ἀπὸ ὁδηγίες, πληροφορίες, ζουγραφίες ἀφισρωμένες
στὶς μελίσσες—καὶ στὰ μελισσοπούλα, καθὼς λέει τὸ
τραγουδάκι.

Ὁ κ. Τουφεξῆς ἔκανε καλὲς σπουδὲς στὴν Ἑλ-
βετία, καθὼς μοῦ εἶπαν ἄνθρωποι ποὺ ξέρουν, κι'
ἐγύρισε στὴν πατρίδα τοῦ μὲ γνώσεις καὶ ὁρεξὴ νὰ
ἐργαστῇ ὅσο μπορεῖ, γιὰ τὴ γεωργικὴ βιομηχανία.

Εἶναι καθηγητὴς τῆς μελισσοκομίας στὴ σχολὴ
ποῦ ἔχτισε ὁ κ. Πεσματζόγλου στὸ Χαλάντρι καὶ
βγάζει καὶ τὴν ἐφημερίδα ποὺ ἀνάφερα πάρα πάνω.

Ἐτυχε νὰ διαβάσω τὰ δυὸ φυλλάδια ποὺ τυπώ-
θηκαν ὡς τώρα. Σὰς σερίβρω μιὰ περίοδον κι' ἐπειτα
κοδεντιάζουμε.

«Πρὶν ἢ ἀνοίξωμεν τὴν ἐγχώριον κυψέλην μὲ
τὰς μελίσσας, πωματίζομεν ἐπιμελῶς τὴν εἰσόδον
αὐτῆς, ἀφοῦ προηγουμένως τὴν καπνίσωμεν, ὥστε
αἱ μέλισσαι νὰ ναρκοθώσι, κατόπιν δὲ τὴν ἀνοί-
γομεν καπνίζοντες ἐκ τοῦ ἀνω μέρους τῆς ἐγχώριου
κυψέλης, ἐξάγομεν τὰς κηρήθρας μετὰ προσοχῆς,
διὰ νὰ μὴ θραυσθῶσι, διὰ δὲ τῆς ψήκτρας τινάσσο-
μεν τὰς μελίσσας ἐντὸς τῆς νέας κυψέλης, ἀφοῦ το

ποθετήσωμεν ταύτην εἰς τὴν θέσιν τῆς παλαιᾶς καὶ
ἐξάγομεν τὰ πλάσματα, εἰς ἃ θὰ ἐφαρμόσωμεν τὰς
κηρήθρας».

Αὐτὰ ὀνομάζονται ὁδηγίες γιὰ τοὺς χωριάτες.
Γιατὶ ἀντιποθεῖτε τόσο τίς τελείες κ. Τουφεξῆ, αὐτὰ
τὰ σημάδια ποὺ χρησιμεύουν γιὰ νὰ τελειῶναι
κάποτε ἡ ἔρραση; Ἄν θέλετε ξαναρχίσετε, κανένα
δὲ σὰς ἐμπνέει. Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ οἱ ὁδηγίες
πρέπει νὰ εἶναι εὐκολονόητες, ἀλλοιῶτα δὲν ὠφε-
λοῦν κι' ὁ κόπος πᾶσι χαμένος. Ἐξὸν ἂν ἔχετε ἀντί-
θετη γνώμη καὶ τότες ἀλλάζει.

Ἀγγίξα στὰ μικρὰ γιὰ νὰ προχωρήσω στὰ μεγα-
λύτερα.

Γλώσσα, γλώσσα, γλώσσα!

Θέλετε στ' ἀληθινὰ νὰ διαδώσετε τὴ μελισσοκο-
μία; Ἀρχίζω νὰ δισταῶ. Γιατὶ δὲν πιστεύω ποτὲ
νὰ τὸ νομίζετε δυνατό ὅταν γράφετε τὴν καθαρεύ-
ουσα. Ἐδῶ τὸ ζήτημα εἶναι πῶς ἀπλῶς, δὲ μιλᾷμε
οὔτε γιὰ αἰσθητικὴ οὔτε γιὰ καλλιτεχνία. Ὁ χω-
ριάτης πρέπει νὰ σπουδάζει πρῶτα μιὰ γλώσσα
νευροσπαστικὴς κι' ἐπειτα νὰ μάθει κάτι ποῦ θὰ τοῦ
δώσει ἢ θὰ τοῦ αὐξήσῃ τὸ ψῶμι.

Ἀλλὰ ἐστὶ ψοφούμεν τῆς πείνας.

Σὰς τὴν γραφὴν κι' ἓνας ἀπλοϊκός:

«Καλὴ εἶναι ἡ μελισσοκομία κ. Τουφεξῆ, ἀλλὰ
ἔχει δύσκολες λέξεις».

Κι' ἐγὼ προσθέτω νὰ μὴν παραπετάσῃ τὰ λό-
για τοῦ χωριάτη.

Α. Μ.

ΣΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Εἴτανε τῶν Ἀγιαποστόλων ἀνήμερα.

Ἄλλοτε γινόντανε μεγάλο πανηγύρι στὸ ζω-
κλῆσι τοὺς μέσα στὸ δάσο· μὰ τώρα ὁ κόσμος λεί-
φτηκε βλῆπεις, δὲν τοῦ ἀρέζει ἡ πολλὴ βοή. Τώρα
ἐκεῖ πᾶνε μοναχὰ οἱ παρακατινοὶ καὶ μεθοκοποῦνε
μὲ νταβούλια καὶ ζουράδες· οἱ καλοὶ καλοὶ μπαί-
νουνε μὲς τὶς βάρκες τὸ βράδι βράδι· κι' ἐρχονται
κατὰ τὸ βορινὸ περιγιάλι, ἐκεῖ μπρὸς στὰ μνήματα,
καὶ περνοῦνε τὴν ὥρα. ἄλλοι πάλι πᾶνε πεζοὶ στὸ
ἴδιο μέρος καὶ καθοῦνται στὴν ἀμμουδιὰ μὲ τὸ ρα-
κάκι τοὺς μὲ τοὺς μεξέδες τοὺς καὶ τὸ γλεντᾶνε
ἀπὸ λίγο.

Μιὰ ὥρα πρὶ νὰ βασιλέψῃ ὁ ἥλιος τὰ κατα-
γιαλὰ εἴτανε γιομάτα ἄντρες καὶ γυναῖκες, ποὺ κα-
θότουνε παρῆες, παρῆες, κι' ὁ γιὰλὸς μέσα γιομάτος
βάρκες. Ὁ καιρὸς πολὺ βολικός. Ἡ θάλασσα ἀτά-
ραχη ἀντικαθρέφτιζε τ' ἓνα μέρος τὸν ἥλιο τὸ γε-

σὰν τὸ Ματσούκα, καὶ δὲν πιστεύουμε νὰ εἶναι πολλοὶ
ποὺ νὰ δουλεύουν ἔτσι, δὲν κοροϊδεύονται ἀλλὰ χε-
ρακροῦνται. Τί φταίει ὁ ἄνθρωπος ἂν οἱ φημερίδες
γράφουν ὁλόγαν γι' αὐτόνε; Μήπως πᾶσι διακοινύον-
τας, ἀλλὰ Ράδο, τὴ ρεκλάμα; Κ' ἐπειτὰ τὸ κάτου
κάτου, παραδεχόμεστε πὼς κατάντησε Ἑθνικὴ πλὴγὴ
ὁ Ματσούκας, μὰ πιστεύτε μας πὼς σὲ τέτιγ γερό
κορμὶ ποῦναι δὲ τὸ δικό μας δὲ βλάπτει καὶ μιὰ
πλὴγὴ γιὰ νὰ ξεθυμαίνει ἀπ' αὐτὴ ἡ πλέρια γερο-
σύνη μας.

Οἱ παλαιότεροι ἀνοίγανε φουντανέλες γι' αὐτὸ
τὸ σκοπὸ. Πάρτε λοιπὸ γιὰ μιὰ φουντανέλα, μὰ φουν-
τανέλα χρήσιμη, καὶ τὸ Ματσούκα, ὅσοι πειράζετε
ἀπὸ τὴν κουβέντα ποὺ γίνεται γιὰ τὸν πατριωτισμὸ
τοῦ στὶς φημερίδες μας.

ΜΠΟΡΕΙ

νᾶχει κι' ἄδικο, δὲν ξέρουμε, ὁ ὑποπλοίαρχος ποῦ-
στεῖλε γράμμα γιομάτο βρισιεῖς στὸν κ. Νώντα Ντε-
ληγιάννη, μὰ ἡ πράξη του κάθε ἄλλο παρὰ ἀντιπει-
θαρχικὴ εἶναι, καθὼς τὴ χαρακτηρίσανε οἱ φημε-
ρίδες.

Ὁ κ. Ντεληγιάννης εἴτανε μιὰ φορὰ Ὑπουργὸς
τῶ Ναυτικῶν, μὰ τότε δὲ βριστήκε ἀπὸ τὸν ὑπο-
πλοίαρχο, τὸν κατώτερό του. Βριστήκε σήμερα ποῦ
δὲν εἶναι πιά Ὑπουργός, δὲν εἶναι δηλ. ἀνώτερός
του, ποὺ εἶναι μοναχὰ βουλευτὴς, πολίτης, καὶ μπο-
ρεῖ ἀξιόλογα νὰν τὸν βρίσκει κι' ἓνας ναύτης—ἀδιά-
φορο τώρα ἂν ὁ ναύτης ἢ ὁ ὑποπλοίαρχος ποὺ βρίζει
ἓναν πολίτη δίνει λόγον στὸν Εἰσαγγελεῖα.

Ὅσοι ὑποστηρίζουνε πὼς στὰ δυὸ πολεμικὰ
Ὑπουργεῖα πρέπει νὰ διορίζονται Ὑπουργοὶ εἰδικοί
κι' ὄχι ὅποιοι, τύχει ἀπὸ τὴν πλειονοψηφία, θάχουνε
δῶ κι' ὀμπρὸς καὶ τὸ γερό αὐτὸ ἐπιχειρήμα πὼς οἱ
τέτιοι Ὑπουργοί, κι' ὅταν ἀκόμα φύγουν ἀπὸ τὰ
Ὑπουργεῖα, δὲ θὰ μποροῦνε νὰ βρίζονται ἀπὸ τοὺς
κατωτέρους τοὺς.

LE MONDE HELLÉNIQUE

Journal français bi-hebdomadaire

Directer : S. Pappas

Bureaux 2 rue des Philhellènes

φιά ψῶμι κι' ἐφευγε πίσω στὸ παζάρι γλήγορα. Ἡ
μάννα του κάθε μέρα τοῦ ρίχνονταν νὰ τῆς μάσει
λιγάκι τὰ λουριά· ἀφέντη τοῦ κεφαλιῦ μας φέραμαν
σπίτι μας; Θὰ μᾶς ἀνεβῇ καὶ στὸ κεφάλι μας ἀρ-
γότερα. Πὼς θὰ κάμουμε μὲ ταύτη, ἔτσι;—Κι' αὐ-
τὸς τί νάλεγε; Κατάλαβε τί τῶνι· τῶνι δὲν δια-
μάντι καὶ βγήκε κάρβουνο. Κι' ἄρχισε νὰ τρώει τὴν
ψυχὴ του καὶ νὰ συλλογιέται πὼς θὰ ζήσει, πὼς θὰ
πάει ἔτσι, κι' ἔλεγε νὰ τῆς εἰπῇ τίποτε, μὰ πάλι
δὲν ἔτρωγε νὰ τῆς κάμει λόγον ποτέ. Πήγαινε στὸν
καφενὶ δίχως ὁρεξὴ γιὰ δουλιὰ, κάθονταν σὲ μιὰν
ἄκρη καὶ μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὸν τοῖχο ξετύ-
λιγε τ' ἀτέλειωτο κουδῆρι τῆς συλλογῆς ἀπὸ τὴν
ἀρχὴ καὶ δὲν ἐβρίσκε ἄκρη καὶ πάλι τὸ μάζωνε ὡς
ὅπου τῶνι κανένας καὶ τὸν ξύπναε.

Γύρναε σπῆτι κι' ἡ γλῶσσα τῆς γυναίκας του ἔ-
κοφτε κι' ἔρραφε, ἀλάρωτη. Κάθονταν στὸ τραπέζι
ἄκριτος, ἔτρωε ἄκριτος, σηκώνονταν ἄκριτος. Ἡ μάν-
να του τὸν κοίταε καὶ πῆγαινε κρυφὰ κι' ἔκλαιε, ἔ-
κλαιε. Τὸν ἔβλεπε ποῦ μαραίνονταν ἔτσι καὶ
μαλλιαζόνταν ἡ καρδιά της. Δὲν ἤξερε κι' αὐτὴ τί
νὰ εἰπῇ. Ἀρχισε νὰ πιστεύει τὰ λόγια τοῦ κόσμου,
πὼς κάτι θὰ εἶναι στή μέση, ὁ κόσμος ποὺ λέει κάτι
θὰ ξέρει. Κι' ὅλο μαῦρες σκέψεις τῆς ἔρχονταν καὶ

φοβοῦνταν νὰ τὸ μολοῖται μέσα τῆς ὅτι μάγια τό-
καμαν, γιατί ἄμα τὸ συλλογιώταν, πνίγονταν στὰ
δάκρι. Ρώτησε ξορκίστρες κι' ἄλλες ποὺ ἤξεραν
νὰ χαλᾶν μαγικά, μὰ στὰ χαμένα παιδεύονταν.

Πέρασε κάμποσος καιρὸς καὶ μὲ χίλια στανὰ
ἀπόχτησαν παιδί. Εἶπαν ὅτι θ' ἀλλάξει ἡ τύχη.
Καινούριος ἄγγελος μπῆκε μέσα. Μὰ πάλι τίποτε.
Τὸ παιδί εἴταν ἀδύνατο, μαρμαζιάρικο κι' ἔκλαιε ἀ-
λάρωτο, σπούριζε ὡς ὅπου βράχνιαζε καὶ τοῦ πιάνον-
ταν ἡ φωνή. Τὴ νύχτα, τὰ μεσάνυχτα λάχτιζε συ-
χνὰ, ξύπναε κι' ἔβανε τὰ κούσματα ποὺ σηκώνονταν
ὅλοι στὸ ποδάρι.

Κανένας εἰδικὸς τοῦ Γιάννη δὲν πατοῦσε στὸ σπῆ-
τι του, κανένας γείτονας δὲν ἀνοίγε κουβέντα μὲ τὴ
γυναίκα του καὶ τριγύρω ἀπὸ τὸ σπῆτι ὅλος ὁ κό-
σμος κρυφομιλοῦσαν κι' ἔλεγαν καὶ τὸ εἶχαν στὸ στό-
μα τοὺς. Εἶχε γίνῃ τριγύρω μιὰ ἀτμόσφαιρα ποὺ
τοὺς εἶχε ζῶσει καὶ αὐτοὶ εἴταν χωρισμένοι ἀπὸ τὸν
ἄλλο κόσμο, ποὺ ἔρριχναν στὸ σπῆτι τὸ ἄγριο—ἔτσι
φαίνονταν—μιὰ ματιά παράξενη σὰ νὰ ἔρριχναν
ἀπάνω του τὸν λίθον τοῦ ἀναθέματος. Κ' ἡ γυναί-
κα τοῦ Γιάννη οὔτε τὴν ἐμελενε καν, οὔτε δόντι τῆς
ἐτρίζε καὶ δὲν ἀλλάζε τὰ φερόματά της. Ὅταν πῆ-
γαινε στή μάννα της καὶ τάλεγαν κι' ἀνάφεραν τὰ

λόγια τοῦ κόσμου, ἡ κόρη χόπ σηκώνονταν καὶ μὲ
τὸ δεξὶ τὸ χέρι στή μπάλλα καὶ τ' ἄλλο στή μέση
ἔλεγε:

—Ἀμ, δὲ βλέπεις, δούλα θὰ τῆς γίνω τώρα καὶ
κοπέλλι! Τί θάρρεψε ἡ τέτι καὶ ἡ πάντια! κι' ἄρχιζε
τὸ βρισκόγι γιὰ τὴν πεθερὰ της, γιατί αὐτὴ τῆς
εἶχε μπεῖ στὸ μάτι καὶ δὲν τὴν ὑπόφερνε.

Κ' εἶχαν γένῃ μολόγημα τοῦ κόσμου κι' ὅλου τοῦ
χωριοῦ κι' αὐτὲς ἔκαναν τ' ἀδιάφορο: δὲν πᾶν νὰ
λὲν, μᾶς ἔκοφαν τὰ πράσα!

Μὰ ὁ Γιάννης εἶχε καταντήσει μισός. Τὰ μάτια
του εἴταν σθημένα ὁλότρελα καὶ βαθὰ χωμένα στὸ
κούτελο. Εἶχε ξεπέσει κι' εἶχε γίνῃ κακὴν κακῶς.
Δὲν κοιταζόνταν καθόλου. Στὸ δρόμο πῆγαινε σιγὰ
σιγὰ, καμπουριασμένη, μὲ τὸ κεφάλι κερμαντζου-
λιασμένο. Οὔτε τὴ δουλιὰ του κοίταε, οὔτε τὸ σπῆτι
πίο. Στὸν καφενὶ κατέβαινε ἄργα καὶ τῶνι στὸ
πιπὸ μόνος του. Κάθονταν στὸ παράθυρο καὶ χ-
ζευε ὅζω κάτω, στ' ἀμπέλια καὶ στὶς ράχες. Ἀζα-
φρα σηκώνονταν, ἐπαινε τὸ γιαλὶ στὸ χέρι κι' ἔπινε,
ἔπινε ρακί. Τσιγάρο ἓνα ἔρριχνε, ἄλλο ἀναφτε. Κου-
δεντίζε ξεχασμένα καὶ κομμένα, ἀπὸ τὸν ἓνα λόγον
πῆδαι στὸν ἄλλο.

Κατόπι τῶνι στὰ χαρτί. Ἀπὸ τὸ βουρνὸ ὡς